

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

III МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

**Місце проведення: Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National Academy of Educational Sciences of Ukraine
Association of Universities of Ukraine
Odessa Regional State Administration
Odessa City Council
Odessa Regional Advanced Training Institute for Teachers
Education and Culture Centre «Confucius Institute»**

**SOUTH UKRAINIAN NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY
NAMED AFTER K. D. USHYNsky**

**THIRD INTERNATIONAL CONGRESS
«GLOBAL CHALLENGES OF PEDAGOGICAL EDUCATION
IN ACADEMIC SPACE»**

18-21 May 2017

South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky
26, Staroportofrankivska Str.

Odessa
2017

Рекомендовано до друку рішенням ученої ради
Південноукраїнського національного педагогічного університету
імені К. Д. Ушинського
(протокол № 11 від 27 квітня 2017 року)

Укладачі:

Чебикін Олексій – доктор психологічних наук, академік НАПН України (голова)
Ананьєв Антон – кандидат психологічних наук, приват-професор (Україна)
Андрющенко Віктор – доктор філософських наук, академік НАПН України (Україна)
Богущ Алла – доктор педагогічних наук, академік НАПН України (Україна)
Білова Наталія – кандидат педагогічних наук, приват-професор (Україна)
Балуба Ігор – кандидат історичних наук, начальник відділу педагогічної та післядипломної освіти Міністерства освіти і науки України (Україна)
Бідний Григорій – професор Університетського коледжу м. Нью Джерсі (США)
Богданова Інна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Гаєвець Яна – кандидат педагогічних наук, викладач (Україна)
Гайжугіс Альгірдас – габілітований доктор гуманітарних наук, академік, член-кореспондент Академії наук Литовської республіки (Литва)
Дін Сін – PhD, координатор Освітньо-культурного центру КНР «Інститут Конфуція» (Китай)
Джангулашвілі Леван – професор (Грузія)
Джуринський Петро – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Долинський Борис – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Жаровцева Тетяна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Жук Олександр – доктор педагогічних наук, професор (Білорусь)
Задорожна Любов – кандидат філософських наук, заступник директора Одеського обласного інституту вдосконалення вчителів (Україна)
Койчева Тетяна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Копусь Ольга – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Курлянд Зінаїда – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Мартінова Раїса – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України (Україна)
Музиченко Ганна – доктор політичних наук, професор (Україна)
Наумкіна Світлана – доктор політичних наук, професор (Україна)
Осипова Тетяна – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Пальшкова Ірина – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Попова Олександра – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна)
Саннікова Ольга – доктор психологічних наук, професор, академік НАПН України (Україна)
Симоненко Світлана – доктор психологічних наук, професор (Україна)
Скворцова Світлана – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України (Україна)
Тарасенко Ольга – доктор мистецтвознавства, професор (Україна)
Хмель Наталя – кандидат психологічних наук, приват-професор (Україна)
Яковлева Марина – кандидат психологічних наук, доцент (Україна)

Усі матеріали друкуються в авторській редакції.

Глобальні виклики педагогічної освіти в університетському просторі : матеріали
Г 54 III Міжнародного Конгресу (м. Одеса, 18-21 травня 2017 року) / Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 678 с.

ISBN 978-966-916-275-5

До збірника ввійшли матеріали III Міжнародного Конгресу «Глобальні виклики педагогічної освіти в університетському просторі», присвяченого узагальненню педагогічних, психологічних та соціально-політичних аспектів підготовки сучасного вчителя; системі формування духовного та інтелектуального потенціалу сучасної молоді; перспективним психолого-педагогічних концепціям підготовки вчителя в системі університетської освіти; інноваційним авторським педагогічним технологіям.

Збірник рекомендовано для широкого кола фахівців, які цікавляться проблемами педагогічної освіти.

УДК 378.4:37.015.3+001
ББК 74+72я43

Беззаперечною залишається необхідність продовження досліджень аналізованої проблеми, нагальна потреба розробити і забезпечити такі прийоми, методи та засоби навчання, які б максимально сприяли активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів. Тривале спостереження та практичний досвід автора дозволяють визначити такі методи, без яких не може бути ефективною роботи студентів.

- забезпечення емоційності навчання і створення сприятливої атмосфери; динамічність, різноманітність прийомів, засобів навчання (викладання й навчання), їх спрямованість на розвиток активної пізнавальної діяльності студентів;

- орієнтація студентів на систематичну самостійну роботу над матеріалом у позааудиторний час і правильна організація самостійної роботи, забезпечення регулярності, підвищення ефективності контролю та оцінки знань, умінь і навичок (особливості поточного контролю);

- комплексне, педагогічно доцільне використання сучасних технічних засобів.

Усе це є значною мірою вирішенню проблем з розвитком навичок мовлення, усунення фонетичних та лексико-граматичних помилок.

Література

1. Михайлик О. Н. Феномен «Корейской волны»: синтез Запада и Востока? // Известия Иркутского государственного университета. Серия: Политология. Религиоведение. – Иркутск: изд-во Иркутского государственного университета. – 2008. – № 1. – С. 31–40.

2. Прошина З. Г. Английский язык и культура народов Восточной Азии / З. Г. Прошина. – Владивосток: изд-во Дальневост. ун-та, 2001. – 476 с.

3. Kachru B. Englishization and Contact Linguistics // World Englishes. – 1994. – P. 135–154.

4. Lee Sun-Hwa Language Change in Korean with Special Emphasis on Semantic Change of English Loan Words / Lee Sun-Hwa. – Köln, 1996. – 239 p.

5. Park Nahm Sheik English in Korea: Past, Present and Future // English Around the World. – New York. – 1983. – № 29. – 2 p.

ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНА ОБУМОВЛЕНІСТЬ ЧИТАННЯ І ГОВОРІННЯ

Добровольська Н. Л.

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка, Україна*

Розпочата модернізація української системи вищої освіти спрямована на підвищення якості української освіти та її інтеграцію у світовий простір для забезпечення визнання українських спеціалістів за кордоном. Однак успішна інтеграція у світовий освітній простір може бути забезпечена за умови володіння фахівцями англomовною компетентністю в усіх видах мовленнєвої діяльності. Загальновідомо, що основними видами мовленнєвої діяльності є аудіювання, читання, говоріння і письмо, які виступають основним видами взаємодії людей в процесі вербального спілкування. За характером мовного спілкування у методичній літературі розрізняють такі види МД: а) що реалізують усне спілкування (говоріння і аудіювання), і б) що реалізують письмове спілкування (читання і письмо). Іншими словами, виділяють продуктивні (говоріння і письмо) та рецептивні (аудіювання і читання) види МД.

Проблема співвідношення мови (говоріння) і тексту (читання), а також їх взаємозалежність здавна цікавить науковців: філософів, фізіологів, психологів, лінгвістів. Обидва види мовленнєвої діяльності відображають систему мовлення, але говоріння – звуковий її прояв, а читання – графічний (писемний).

Згідно з концепцією В. Артемова, М. Жинкіна, І. Зимньої, основними механізмами мовленнєвої діяльності, в тому числі читання і говоріння характеризуються такими психологічними механізмами як: осмислення, мнемічної організації, а також випереджуючого аналізу і синтезу мовлення.

1. Механізм осмислення забезпечує в першу чергу розумовий аналіз змістовної компоненту мови, а також її структурної організації та мовного оформлення [2, с. 191]. Варто відзначити, що спершу осмислюється предмет мови яким виступає певний фрагмент дійсності, її явище чи подія, що відображаються в мовленнєвій діяльності. Функціонування цього механізму зумовлює усвідомлення мотивів та цілей мовленнєвої комунікації; орієнтацію в умовах, які детермінують мовленнєву діяльність (тобто відбувається глибинний аналіз ситуації мовленнєвого спілкування). Механізм осмислення забезпечує також можливість планування та програмування мовленнєвої діяльності: як цілого комунікативного акту, так і окремого висловлювання. Його робота є підґрунтям здійснення контролю перебігу мовленнєвої діяльності та її результатів [4, с. 79].

Окрім того існують певні фактори, що впливають на процес осмислення, ними є смислоорганізованість сприйнятого вербального матеріалу і структура самого тексту: ланцюгова (послідовне розгортання думок) або розгалужена (одночасне розгортання думок в двох і більше напрямках).

2. Мнемічний механізм або механізм мовленнєвої пам'яті відіграє важливу роль у процесі мовленнєвої діяльності і забезпечує усі його прояви. Завдяки механізму мовленнєвої пам'яті забезпечується всебічний мовленнєвий процес, який складається зі змістовного аспекту мовлення та аспекту його мовного вираження, а відтворення того чи іншого фрагмента дійсності навколишнього середовища неможливе без знань і уявлень, які містяться в пам'яті людини.

До механізму мовленнєвої пам'яті науковці (І. Зимня, В. Артемов та М. Жинкін) відносять:

- механізм довготривалої пам'яті (мовленнєва пам'ять) – пам'ять про знаки мови і правила їх використання, про способи здійснення мовної комунікації, про соціальні правила мовного спілкування в різних ситуаціях тощо;

- оперативна пам'ять, за допомогою якої в процесі породження або сприйняття будь-якого висловлювання утримуються всі його складові (на період його породження або аналізу).

Так, застосування наявних знань здійснюється за допомогою механізму довготривалої пам'яті, наприклад, процеси актуалізації та адекватного використання в мовленнєвих висловлюваннях активного словника.

І. Зимня, В. Артемов та М. Жинкін виокремлюють функції мовленнєвої пам'яті, до яких відносять:

1) актуалізація знань і уявлень про способи реалізації мовленнєвої діяльності;

2) «пригадування» знань про соціальні норми мовленнєвої діяльності в різних ситуаціях спілкування;

3) актуалізація та використання притаманних певній мові граматичних правил оформлення висловлювань, що відповідають поняттю мовної норми;

4) «видобування із пам'яті» мовленнєвих, мовних та соціальних «еталонів» одиниць та елементів, із яких складаються відповідні прояви мовленнєвої діяльності.

Важливу роль у реалізації мовленнєвої діяльності виконують і процеси короткотривалої пам'яті. Вони забезпечують безпосереднє створення та сприйняття будь-якого висловлювання, утримування в пам'яті всіх його складових.

Ми розділяємо думку М. Жинкіна, який наголошував на тому, що процеси осмислення, утримування в пам'яті, попереднього відтворення – це внутрішні механізми, що формують дії основного операційного механізму мови, механізму зіставлення слів і їх елементів та створення фраз-повідомлень зі слів [1, с. 10].

Варто відзначити, що співвідношення говоріння і читання охоплює питання породження тексту, адже в обох випадках він відіграє важливу роль і виступає як об'єкт читання і продукт говоріння.

Наступним кроком нашого дослідження стане вивчення лінгвістичних особливостей опорних текстів професійного спрямування для читання і говоріння студентів-інженерів.

Література

1. Жинкин Н. И. Язык. Речь. Творчество / Н. И. Жинкин. – М.: Лабиринт, 1998. – С. 2–12.
2. Зимняя И. А. Лингвopsиxология речево́й деятельности / И. А. Зимняя. – Воронеж: НПО «МОДЭК», 2001. – 432 с
3. Нуждина М. А. Управление процессом порождения устноречевого высказывания на основе текста для чтения (немецкий язык, старший этап): дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Нуждина М. А. – М., 2002. – 176 с.
4. Полозенко О. В. Основи загальної психології / О. В. Полозенко. – Том 1. – С. 79.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-ЛІНГВІСТІВ НА ОСНОВІ ТРЕНІНГУ

Зайцева К. І.

Університет Ушинського, Україна

Кожного дня викладач стикається з різними конфліктними ситуаціями в ході навчально-виховного процесу, тому він повинен володіти конфліктологічною компетентністю для їх своєчасного і грамотного попередження та розв'язання.

Конфліктологічна компетентність нерозривно пов'язана з комунікативною компетенцією тому що вчитель, який спрямований на зниження протиріч та запобігання конфліктів, повинен